

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Referanse

2020/1647-LIGY

Dato

12.03.2020

Studiekvalitetsmelding for Institutt for Økonomi 2019

Oppfølging av årsrapport for utdanning 2018

Planer for tiltak knyttet til økt kvalitet i utdanning (Handlingsplan for kvalitet i utdanning for 2018/2019):

- Instituttet har tatt i bruk ny e-tavle på seminarrommet hvor undervisningen på masternivå foregår. Videre tiltak: Noen av foreleserne har behov for ekstra opplæring i forbindelse med e-tavlen. Dette vil instituttet tilrettelegge for i løpet av 2020.
- UiBs videonotat-løsning har tidligere blitt benyttet som undervisningsverktøy og gjøres enda. Opptakene via løsningen blir automatisk gjort tilgjengelig på emnesidene i Mitt UiB. Instituttet viderefører opptak av forelesning i emner der det er formålstjenlig.
- Instituttet har økt fokus på fagprofilene ved å legge planer om å inkludere profilene som tema på informasjonsmøter. Dette har blitt praktisert via rekrutteringsarrangementet Åpen dag og informasjonsmøte om masterstudiet våren 2020.
- Tiltaket om videreutvikling av innholdet i fagprofilene. Instituttet har gitt en faglig vurdering og forhåndsgodkjent emner ved NHH som også inngår i fagprofilene på masternivå.
- Mentorordningen ble testet ut blant seminarlederne høsten 2019. Ordningen fungerte dessverre ikke optimalt pga. kommunikasjonsproblemer. Vi viderefører arbeidet med utviklingen av mentorordningen og prøver på nytt igjen høsten 2020.
- Det var ingen innvekslingsstudenter som valgte kun emner innen samfunnsøkonomi. Av de emnene som ble tilbudt på engelsk høsten 2019 var det følgende antall undervisningsmeldte blant innvekslingsstudentene: (Jf. FS-rapport: FS451.001 Undervisningspåmeldte studenter)

Emne	Antall innvekslingsstudenter
ECON115 (OPEN)	43

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

ECON116	1
ECON310 (RESTRICTED)	2
ECON324 (RESTRICTED)	3

Emnene på 300-nivå har restriksjoner og krever forkunnskaper. ECON115 er et åpent emne og det er dermed naturlig at det er flere oppmeldte der enn ved de andre emnene.

Plan for tiltak knyttet til økt utveksling, økt gjennomstrømming og økt etter- og videreutdanningstilbud.

- Det ble avholdt informasjonsmøte om utveksling våren 2019 med særlig søkelys på NOREK-avtalene (Nordplussnettverk i økonomi). 2 studenter søkte (og fikk innvilget) opptak til utveksling via NOREK-avtaler hhv. Stockholms universitetet (avtaleid: 849-20) og Hanken School of Economics (avtaleid: 849-8) med utreise våren 2020
- Instituttet har søkt om Erasmus-status på nåværende NOREK-avtaler som er et mer gunstig stipendtilbud for studentene
- Instituttet fortsetter arbeidet med å opprettholde og forbedre nettsider som viser til utvekslingstilbudet vårt.
- Instituttet bidrar fortsatt til etter- og videreutdanningstilbudet (EVU) med HELØK610. Dette vil bli videreført til høsten 2020.
- Instituttet har hatt samtaler med JUS og PSYK om opprettelse av et EVU masterprogram for kommunale ledere.

Emne- og programevaluering

Programstyrene behandler evalueringene, og disse har ennå ikke hatt sine første møter.

Emne/program	Punkter fra evaluering	Plan for oppfølging
Alle emner evalueres hvert semester		Utføres hovedsakelig av emneansvarlig. Institutt- og undervisningsleder følger opp større avvik. Programstyrene følger opp på eget initiativ.
Programevaluering fra programsensor for bachelor, profesjon og master er under utarbeidelse	Ikke klare ennå	Behandles av programstyrer og undervisningsleder/ledelse
Programevaluering fra politisk økonomi	Bedre informasjonsflyt mellom instituttene er ønskelig. Forelesere må vite at studenter på forskjellige program har forskjellig bakgrunn. (f.eks. med kort eller	Behandles av programstyrer og undervisningsleder/ledelse

	lang tid siden de har hatt kurs som er forkunnskapskrav)	
--	--	--

Gjennomføringstall

Bachelorprogram i politisk økonomi (BASV-POLØK)

V19 var første kull på det nye programmet i politisk økonomi ferdige (normert tid), og kun 2 fullførte (6 og 4 studenter tok de to programspesifikke kursene for siste semester, Polecon200 og -250). I år er det 10 eller flere aktive på de samme kursene, så vi regner med at vi får en økning i år.

Profesjonsstudium i samfunnsøkonomi (PROF-SØK)

Dette er et program hvor det varierer sterkt fra år til år hvor mange som fullfører. Frafallet er høyt, men det er naturlig at det endelige frafallet ligger høyere for et femårig studium enn for et treårig bachelorprogram. Med S1+S2 som bakgrunn har også disse studentene i større grad enn regulære bachelorstudenter anledning til å søke opptak på NHH, og instituttets undersøkelser viser at studentene på dette programmet i større grad har interesser den veien. Vi gjør en innsats med å invitere profesjonsstudenter til møter for å høre deres syn på studiet, spore til sosialisering blant studentene og fortelle om fordelene ved dette programmet.

Bachelorprogram i samfunnsøkonomi (BASV-SØK)

Som med alle program er vi mest opptatt av hva som skjer mellom 2. og 3. semester, hvor frafallet er stort. Tiltak vi gjennomfører kan sorteres i to kategorier: Bedre tilbud i 3.-6. semester (fagprofiler, bredere tilbud av valgemner) og forsøk med endringer på 1. semester (endret kurstilbud, mentorordning og sosialisering).

Årsstudium i samfunnsøkonomi (ÅRSV-SØK)

Årsstudiet ligger ganske stabilt, med en svak økning i antall studenter i inntak. Frafall og produksjon er omtrent som på BASV-SØK. Vi klarer i liten grad å friste disse studentene over på en grad hos oss (og enda færre går over til andre gradsstudier), og dette mener vi speiler at studentene har andre planer enn å ta flere år på Universitetet eller ta en grad. Pga. høyere karakterkrav enn på gradsstudiene, er det sannsynlig at noen studenter som ellers ville gått på årsstudiene, blir presset over på våre og andres gradsstudier. Her bidrar de til høyt frafall, noe som også kan være negativt for de andre studentene på gradsstudiene. Vi ønsker derfor å ta inn flere på årsstudiet, slik at karaktergrensene for bachelorprogrammene og årsstudiet blir så like som mulig.

Masterprogram i samfunnsøkonomi (MASV-SØK)

Et lavt antall fullførende ble i 2019 kompensert (maskert) av et stort antall profesjonsstudenter. Frafallet er likevel lavt, så spørsmålet er i stor grad ikke om, men når studentene fullfører. Vi bør igjen vurdere om vi skal sette i verk tiltak for større grad av fullføring på normert tid.

Institutt for økonomi ansetter i mars en vitenskapelig assistent for å arbeide med spørsmål omkring rekruttering og gjennomføring.

Studieportefølje

Planer for nedlegging, oppretting eller endring av studieprogram

Instituttet vil fremme en sak om å legge ned bachelorprogrammet i Politisk økonomi, etter at Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap trakk seg fra samarbeidet.

Instituttet jobber med en søknad om opprettelse av et sivilingeniørprogram i IKT og økonomi.

Instituttet har samtaler med JUS og PSYK om opprettelse av et EVU masterstudium for kommunale ledere.

Dimensjonering av studietilbudet

På bachelornivå er kapasiteten på de fleste kurs i praksis begrenset kun av kapasiteten på forelesningssalene. Vi skalerer opp seminarvirksomheten i tråd med størrelsen på kursene, og mener vi kan gi et godt tilbud så lenge det ikke blir trengsel i salene. Det betyr at vi fint tåler dagens størrelse på bachelor, profesjon, politisk økonomi og årsstudier, og gjerne kan ta flere studenter så lenge nivået er godt nok.

På masternivå har vi kapasitet til å fylle de 25 studieplassene vi har, men vi er meget bekymret for at vi ikke lenger kan holde vårt B/C-snitt, men må forholde oss til det nye, sentrale C-kravet. Vi har derfor jobbet målrettet for å få opp interessen for vårt masterstudium, men vi vil også meget klart hevde at grensen på 25 studieplasser må være absolutt så lenge karaktersnittet er under B/C. Høsten 2019 måtte vi se snittet falle ned til 3.33. Vi håper å få dette snittet opp igjen H21.

Søker og tilbudstall for Lokalt opptak

	ARSTALL					
	Studiep.. 2019	Søkere 2019	1.priori.. 2019	1.priorit ets-søk.. 2019	Kvalifise rte 1.pri 2019	Antall tilbud 2019
NSDNIVA						
M2 Master 2 år	25	158	132.0	5.3	66.0	56

Instituttet er i en presset situasjon når det gjelder å skaffe forelesere til alle emnene i de ulike programmene. Dette skyldes ikke minst at fire av våre professorer er blitt pensjonister i løpet av kort tid, to av dem i 2018 og en fjerde sommeren 2019 uten at dette er blitt kompensert for fullt ut. Frikjøp av flere i staben bidrar i samme retning, men de skaffer til gjengjeld midler som gjør at vi kan kjøpe inn undervisningskrefter. Vi har inngått emeritus-avtaler med de som har gått av med pensjon, og betaler dem for å fortsette med veiledning og undervisning. I tillegg har vi ansatt to personer i bistilling til å undervise i henholdsvis makro på 200-nivå og matematikk på 100-nivå. Ordningen med betaling av emeritus-staben og innkjøp av undervisere fungerer for tiden fint, men er avhengig av at tilgang på frikjøpsmidler, som er utenfor instituttets fulle kontroll.

Utdanningsprosjekter knyttet til UiBs satsingsområder

Følgende emner er knyttet opp mot UiBs tre satsingsområder: globale samfunnsutfordringer, marin forskning og klima og energiomstilling.

- ECON115 Development Economics (10sp)
- ECON116 Miljø- og ressursøkonomi (10sp)
- ECON217 Challenges of Global Poverty (10sp)
- ECON315 Utviklingsøkonomi II (10sp)
- ECON316A Miljøøkonomi (5sp)
- ECON316B Ressursøkonomi (5sp)

Arbeid knyttet til studiekvalitet

- **Kontakt med arbeidslivet, inkludert praksis:** Instituttet har et eget praksisemne (ECON381 Praksisbasert prosjektarbeid) som videreføres til høsten 2020. I Studiebarometeret viser profesjonsstudentene stor grad av begeistring for praksistilbudet.
- Instituttet har oppfordret emneansvarlige og administrasjonen om å tilrettelegge for faglig relevante gjesteforelesere. Instituttet har også gitt økt støtte til fagutvalget i forbindelse med bedriftspresentasjoner. Fagutvalget i samfunnsøkonomi har sin egen «bedriftskomiteé» som står for planlegging og gjennomføring av bedriftspresentasjonene.
- **Studentutveksling:** Det var totalt 22 utvekslingsstudenter i 2019 hhv. 14 utvekslingsstudenter med utreise våren 2019 og 8 utvekslingsstudenter med utreise høsten 2019. Antallet har økt med 6 siden 2016. I 2018 var det 19, i 2017 20. En jevn utvikling mao. (FS-rapport: FS270.001 Utvekslingspersoner)
- **Etter- og videreutdanning:** HELØK610 Helseøkonomi (20sp) tilbys fremdeles som et etter- og videreutdanningstilbud og vil videreføres til 2020.

Særskilte tema for 2019/2020

Gjennomføring

Instituttet planlegger å arrangere møte for promotering av fagprofiler som et tiltak mot frafall. Planen er at dette skal skje i april før eksamensperioden begynner.

Studentaktive og varierte undervisnings- og vurderingsformer

De fleste emner på 100- og 200-nivå tilbyr seminarundervisning for studentene. Instituttet arbeider med utviklingen og tilpasningen av forskjellige undervisnings- og vurderingsformer. Eksempler på emner med studentaktive undervisningsformer (i tillegg til tidligere nevnte praksiskurs, ECON381):

- **ECON150 Marked og moral:** Vurderingsformen er mappevurdering med samlet karaktervurdering basert på tre deler som teller likt i vurderingen. I den samlede vurderingen blir det lagt vekt på progresjon. Oppgavene kan enten leveres skriftlig eller som podkast. Studentene kan også velge om de vil skrive oppgavene som en gruppe eller individuelt.

- **POLECON200 Regulering og politikk:** Caseforelesninger og presentasjoner. Vurderingsformen er semesteroppgave som skal ta utgangspunkt i studentens egne presentasjoner som hen skal videreutvikle til en selvstendig oppgave.
- **ECON260 Næringsøkonomi og konkurransepolitikk:** Gruppeoppgave med presentasjon; mappeevaluering hvor gruppeoppgaven inngår.
- **ECON290 Bacheloroppgaven:** Selvstendige arbeid under veiledning.
- **ECON342 Nytte-kostnadsanalyse:** Obligatoriske studentpresentasjoner og mappeevaluering hvor selvstendige element inngår.
- **ECON343 Empirisk forskningsdesign:** Obligatoriske studentpresentasjoner av forskjellige tema. Avsluttende hjemmeeksamen i stedet for skoleeksamen.
- **ECON370 Eksperimentell økonomi:** Obligatorisk deltagelse på eksperiment, presentasjoner og diskusjoner. Mappeevaluering med selvstendige elementer.

Studiebarometeret 2019

Arbeidslivsrelevans er et område hvor vi kommer dårlig ut i Studiebarometeret, i likhet med mange andre. Et umiddelbart tiltak vi har gjennomført er å be forelesere om i større grad å bruke gjesteforelesere. Vi har i tillegg de siste årene endret kurstilbudet på bachelor (4.-6. semester) med mer arbeidslivsrettede kurs (f.eks. ECON263, Bedriftsøkonomi for samfunnsøkonomer) og mer fokus på fagprofiler, rettet mot arbeidslivet. Vi må promotere dette bedre, slik at også 1.-3.-semesterstudenter får med seg denne satsningen.

Vi er generelt fornøyde med tallene for PROF-SØK.

Helhetsvurderingene i bachelorprogrammene er også bra, og vi kommer i fremtiden til å jobbe mer med masterprogrammet, hvor vi må evaluere tidligere endringer (fagprofiler/ tilknytningen mot NHH) og kurstilbudet. Studentene på bachelorprogrammene rapporterer lav tidsbruk på studiene (21-22 timer i uken), som også er lavt hensyntatt gjennomsnittlig studiepoengproduksjon. Saken blir enda verre dersom de svarende på undersøkelsen er over gjennomsnittlig engasjerte/arbeidende studenter. Profesjon er vesentlig bedre (32 timer), men her er det blandet inn studenter på masternivå.

Vennlig hilsen

Rannveig Nina Myklebust
administrasjonssjef

Linnin Gyberg
førstekonsulent